

AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ - AB SERVİSİ

SAYI:21 – TEMMUZ 2004 / 2

Hazırlayan: Aysun KÜÇÜKYILMAZLAR

İÇİNDEKİLER

1. [AB-TÜRKİYE SON DAKİKA](#)
  - 1.1. [Türkiye İlerleme Raporu'nda Son Dakika](#)
  - 1.2. [Türk Polisi Europol İle İşbirliği Kurdu](#)
  - 1.3. [DİHAG Kapsamında Projeler Destekleniyor](#)
  - 1.4. [Euromed Konferansı Yapıldı](#)
  - 1.5. [Hollanda Türkevi Araştırması](#)
  - 1.6. [Kalbinizi Açın!](#)
  - 1.7. [AB Destekleri](#)
    - 1.7.1. [Türkiye Kültür Projelerine AB'den Destek](#)
    - 1.7.2. [AYB'nin Türkiye'de Onayladığı Kredi](#)
2. [AB'den ÖNEMLİ YAYINLAR](#)
  - 2.1. [Avrupa Parlamentosu'nun Yeni Başkanı](#)
  - 2.2. [Birlik Ülkelerinde Geçerli Asgari Ücretler](#)

[Sayfa Başı](#)

1. AB- TÜRKİYE SON DAKİKA

1.1. Türkiye İlerleme Raporu'nda Son Dakika

AB Komisyonu'nun Türkiye'deki reformları incelediği İlerleme Raporu'nun sonrasında "üç zayıf nokta" saptandığı öğrenilmiştir. AB kaynaklarından elde edilen bilgilere göre, Türkiye'de "dinsel azınlıkların özgürlüklerine yönelik sınırlamalar, yargı bağımsızlığının sağlanamaması, insan hakları ihlalleri ve emniyet güçlerinin aşırı güç kullanımı" raporda en sert eleştirilerin yer aldığı bölümleri oluşturmaktadır.

AB Komisyonu'nun temel metnini tamamladığı Türkiye İlerleme Raporu'na, gelecek haftalarda gerçekleştirilecek yasal reformlar ve uygulama adımları eklenecek ve rapor Ekim ayının ilk haftasında açıklanacaktır. İlerleme Raporu, AB devlet ve hükümet başkanlarının Aralık ayında Türkiye ile üyelik müzakerelerine geçiş geçmeme konusunda alacakları kararda etkili olacaktır.

Aralık'ta 3 Olasılık :

AB'li diplomatlar, Türkiye hakkında alınacak kararda üç olasılığın öne çıktığını, bunun gelecek haftalarda yaşanacak gelişmelere göre şekilleneceğini belirtmektedirler. Her üç olasılık da, "evet, ancak" kalıbını içermektedir. Bunlar:

1. Türkiye'nin gerçekleştirdiği önemli reformların övülmesi, ancak müzakerelerin başlaması için yeterli ilerlemenin henüz sağlanmadığı,
2. Türkiye'den Kopenhag siyasi kriterlerini karşılması için beklenen adımların sıralanması ve uyumun tamamlanması için bir süre verilmesi, (Bu seçenekte, Türkiye'nin uyumu tamamladığı anda belirli bir tarihte müzakerelerin başlayacağı açıklanacaktır.)
3. Türkiye ile müzakerelere belirli bir tarihte başlanacağı ancak bu tarihten önce Türkiye'den bazı reform adımlarını atmasının beklendiğinin ifade edilmesi.

[Sayfa Başı](#)

1.2. Türk Polisi Europol İle İşbirliği Kurdu

Avrupa Birliği üye devletleri ile Türkiye arasında uluslararası ağır suçların önlenmesi amacıyla imzalanan "Türkiye ile Avrupa Polis Teşkilatı (EUROPOL) arasındaki işbirliği anlaşması" yürürlüğe girmiştir.

Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren anlaşma, "uluslararası suçların önlenmesi, belirlenmesi ve kontrol altına alınmasını" öngörmektedir.

Anlaşma uyarınca; taraflardan Europol kendi hukuki mevzuatı çerçevesinde, Türkiye ise ulusal mevzuatı ve uluslararası yükümlülüklerine bağlı kalarak işbirliğinde bulunabilecektir.

Anlaşmaya göre taraflar, ortak ilgi alanlarında stratejik ve teknik bilgi değişimi, bilimsel ve uygulamaya yönelik konferanslar, burslar ve seminerler düzenlenmesi dahil karşılıklı eğitim hizmeti verebilecektir.

Anlaşmaya göre, Türkiye adına merkezi yetkili birim Emniyet Genel Müdürlüğü Interpol Daire Başkanlığı olacaktır. Yetkili makamlar ise; Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı olarak belirlenmiştir.

[Sayfa Başı](#)

1.3. DİHAG Kapsamında Projeler Destekleniyor

Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği, Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Girişimi (DİHAG) Mikro-proje Programının sonuçlarını ilan etmiştir. Buna göre Komisyon, 2002-2003 yılı ödeneklerinden karşılanmak üzere DİHAG kapsamında finanse edilecek 14 proje belirlemiştir.

Seçilen projelerin kapsadığı alanlar arasında kadın ve çocuk ile dezavantajlı grupların hakları da dahil olmak üzere ifade özgürlüğü ve özgür medya, yönetim, adalete erişim, işkence ve suçun cezalandırılmaması ile mücadele, kültürel farklılıkların korunması ve saygıyla karşılanması gibi konular yer almaktadır. İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Van, Samsun, Trabzon, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin ve Mersin'in de aralarında bulunduğu illerde gerçekleştirilecek ve toplam 1,200,000 Euro destek sağlanacak olan projeler, azami olarak 18 ay sürecektir.

Seçilen projeler, amaçları ve uygulayacak Sivil Toplum Kuruluşları (STKlar) şöyledir:

Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası (Dev. Maden Sen): BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Konvansiyonu'nun ulusal mevzuata aktarılmasına ve özel sektörde çalışan maden işçilerinin ekonomik ve sosyal haklarının iyileştirilmesine katkıda bulunmak.

Van Bölge Barosu: Özellikle ülkesi içinde yerinden edilmiş kişiler, sığınmacılar ve mülteciler gibi dezavantajlı konumdaki kişilerin adalete erişim olanaklarını arttırmak.

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV): Ayrımcılıkla mücadeleye katkıda bulunmak ve kültürel çeşitliliği çocukluktan itibaren korumak.

Van Kadın Derneği (VAKAD): İnsan haklarının korunması konusuna odaklanarak Van, Hakkari ve Ağrı illerindeki kadınlara rehberlik hizmeti vermek ve onları bu konuda güçlendirmek.

İnsan Hakları Derneği (İHD): Maruz kaldıkları ihlaller karşısında bilinç yaratarak bireylerin haklarının korunmasına ve geliştirilmesine, saygı ve eşitlik temelinde katkıda bulunmak.

Anadolu Kültür A.Ş. -Diyarbakır Sanat Merkezi (DSM): Mahkûmlarla sivil toplum arasında ilişki kurmak ve bu ilişkileri sanat aracılığıyla geliştirmek.

İlhan Koman Kültür ve Sanat Vakfı: Sanat yoluyla daha yüksek düzeyde bir kültürler arası anlayış ve diyalog oluşturulmasına katkı sağlamak.

İnsan Hakları Derneği - Diyarbakır Şubesi: Özellikle Güneydoğu ve Doğu Anadolu'daki kültürel grupların hakları konusunda bilinçlenmesine katkı sağlamak, kültürel çeşitliliği koruyarak ve ayrımcılığın önüne geçerek bu çeşitliliğe yönelik saygıyı arttırmak.

Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG): Üniversite öğrencileri arasında demokrasi ve insan hakları, adalet mekanizmalarına erişim, kültürel haklar gibi konulardaki bilinci arttırmak, böylelikle genel olarak kamuoyunun bilgilenebilmesine katkı sağlamak.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV): Üyelik sürecinde ifade, dernek kurma özgürlüğü ve işkencenin önlenmesi hakkında reform uygulamalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi için bir sistem oluşturmak.

Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı: Çocukların suç işlemesini önlemek ve suç işleyenlerin toplumla bütünleşmesi için gerekli koşulları yaratmak için, çocuk suçluların insan hakları konusundaki duyarlılıklarını arttırmak ve çocuk suçluların mesleki vasıflar edinmelerini sağlamak.

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı (TESEV): Uluslararası iyi uygulamaları örnek alarak mevzuatta yapılan son değişikliklerin açıklık temelinde benimsenmesini savunmak yoluyla, Türk halkının kamu yetkilileriyle olan ilişkilerinde bilgi edinme hakkının kullanımını yaygınlaştırmak.

Adli Tıp Uzmanları Derneği (ATUD): Bağımsız adli tıbbın rolünü güçlendirmek yoluyla, işkence vakalarının etkin bir şekilde rapor edilmesi ve değerlendirilmesi için tıbbi mekanizmalar geliştirmek.

Boğaziçi Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Merkezi: Yargı ve sivil toplum arasında insan hakları konusunda bilinç oluşturulması, iyi uygulama örneklerinin sunulması ve hukuki hizmetlerin erişilebilirliğinin artırılması yoluyla, Türkiye'de adalete erişimi geliştirmek.

Ayrıca beş proje yedek listeye konuldu ve finansman sağlanması durumunda desteklenebilecektir.

DİHAG nedir?

Kısaca DİHAG olarak tanımlanan "Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Girişimi" 1994 yılında oluşturulmuştur. DİHAG ile; insan hakları, demokrasi ve ihtilafların önlenmesi alanında, özellikle STKlar ve uluslararası kuruluşlarla ortaklık halinde gerçekleştirilecek olan faaliyetleri desteklemek üzere yıllık olarak yaklaşık 100 milyon Euro sağlanmaktadır. Türkiye 2002 yılında programın odağı olmuştur. Bu da Komisyon'un yılda ortalama 2 milyon Euro ile Türkiye'deki insan hakları projelerini desteklemeyi hedeflediği anlamına gelmektedir.

Tabandan gelen STKların girişimlerine küçük çaplı mali katkı sağlayarak, demokrasi ve insan haklarını desteklemeyi amaçlayan Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Girişimi (DİHAG) kapsamında, Türkiye'de iki kere açık teklif çağrısı yayımlanmıştır.

DİHAG 2001 mikro-projeler programı kapsamında yapılan ilk açık teklif çağrısı Haziran 2003'te duyurulmuş ve toplam 600 bin Euro ile finanse edilmek üzere seçilen ve halen uygulama aşamasında bulunan 13 projenin hedeflediği alanlar dezavantajlı gruplar ile kadın ve çocukların hakları dahil, insan haklarının korunması ve yaygınlaştırılmasından, ayrımcılıkla mücadele tedbirleri ve kültürel farklılıklara saygı gösterilmesi ve bu farklılıkların korunmasına kadar geniş bir yelpazeyi içermektedir. DİHAG 2002-2003 mikro-projeler programı kapsamında yapılan ikinci teklif çağrısı ise Şubat 2004'de duyurulmuş ve son başvuru tarihi 28 Nisan olan teklif çağrısına 57 başvuru yapılmıştır.

DİHAG mikro-projeler programı kapsamında üçüncü teklif çağrısının 2005 yılında duyurulması öngörülmektedir.

Mevcut ve yayımlanacak olan teklif çağrılarını hakkında bilgi için Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği (www.deltur.cec.eu.int) ile STK Destek Ekibi'nin (www.stgp.org) web sayfalarından bilgi alınabilir.

[Sayfa Başı](#)

1.4. Euromed Konferansı Yapıldı

Avrupa Birliği ve Akdeniz ülkelerinden gelen ticaret bakanlarının İstanbul'da biraraya gelerek, bölge ülkeleri arasında ticaretin geliştirilmesi konusunda anlaşmaya vardıkları Euromed Konferansı İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Avrupa- Akdeniz Ticaret Bakanları Konferansı'nda, bölge ülkeleri arasında serbest ticaret anlaşmalarının yapılması, hammadde ve ara malları maliyetlerinin düşürülmesi ve gümrüklerde otomasyonun sağlanması konuları ele alınmıştır.

Konferans sonunda yapılan toplantıda; ticaretin kolaylaştırılması, hizmetler, standartlar, protokolün uygulanması, geçen yıl Palermo'da kabul edilen Pan Avrupa ve menşe kuralları ile ilgili kararlar alındığı, Doha Kalkınma Gündemi müzakerelerinin başarılı bir şekilde sonuçlandırılması doğrultusunda kararlılık ortaya konulduğu, ticaret mallarının serbest dolaşımını öngören İstanbul Çerçeve Protokolü üzerinde uzlaşmaya varıldığı ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'nden müzakere tarihi konusunda ilerleme raporunun baz alınacağı belirtilmiştir.

[Sayfa Başı](#)

1.5. Hollanda Türkevi Araştırması

Hollanda Türkevi Araştırma Merkezi, Avrupa'daki Türk Sivil Toplum Kuruluşları'nın (STK'lar) Türkiye-AB ilişkileri üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla bir araştırma yapmaktadır. "Türkiye-AB İlişkilerinde Avrupa'da Yaşayan Türklerin Rolü-Hollanda Örneđi" konulu araştırma, Analitik Araştırmalar Merkezi ile birlikte yürütülecek ve Hollanda'daki Türk STK'larını mercek altına alacaktır.

Araştırmanın ilk aşamasında Amsterdam, Rotterdam ve Lahey'in de aralarında bulunduğu 14 kentte toplam 120 Türk sivil toplum kuruluşunda anket çalışması yürütülecektir. Anket kapsamında, "Türk STK'larının başlıca amaç ve etkinlik alanları nelerdir, Türkiye'nin AB üyeliğine nasıl bakıyorsunuz, Türkiye'nin AB üyeliği ile ilgili çalışma ve projeleriniz nelerdir, AB'de Türkiye lobisi oluşturabilir misiniz" gibi sorular yöneltilenektir. İkinci aşamada ise kuruluş temsilcileri ve uzmanlarla derinlikli görüşmeler yapılacaktır.

Üç ay içinde tamamlanması planlanan araştırma sonunda elde edilen sonuçlar, Hollanda ve Türkiye'de düzenlenecek toplantılarla kamuoyuna açıklanacaktır.

Hollanda Türkevi, araştırmanın Hollanda'da yapılmasının, bu ülkenin, Türkiye ile müzakerelere başlanıp başlanılmayacağına karar verileceği Aralık 2004'de AB dönem başkanlığını yürüten ülke olması açısından ayrı bir önemi bulunduğu işaret etmektedir.

[Sayfa Başı](#)

1.6. Kalbinizi Açın!

Türkiye Genç İşadamları Derneği yeni bir kampanya başlatmıştır. Buna göre, Türkiye'nin yurt dışı seferleri yapan gemilerinde, TIR'ların dört bir yanında, otomobillerde ve yurt dışına gönderilen mektuplarda "Kalbinizi Açın" anlamına gelen "Open Your Heart" logoları yer alacaktır. Bu yöntem ile Türklerin Avrupalılar tarafından kabul görmesinin amaçlandığı belirtilmiştir. Bu kampanyayı şimdilik Yurtiçi Kargo destek vermektedir

[Sayfa Başı](#)

1.7. AB Destekleri

1.7.1. Türkiye Kültür Projelerine AB'den Destek

Avrupa Komisyonu "Avrupa Ufukları ve Mozaik Programı" kapsamında enformasyon ve kültür alanında 7 projeye destek vereceğini açıklamıştır. Seçilen projelerin, AB ile Türkiye'nin Birliđe üyelik süreci hakkında hukukçular arasında bilincin artırılması, gençlerin AB ile ilgili görüşlerinin tespit edilmesi için anketler düzenlenmesini, kültürel faaliyetler aracılığı ile mevcut önyargıların azaltılmasını, kültürel işbirliğinin desteklenmesini, Türk ve Avrupa müziklerinin paylaşılmasını ve bir AB internet ansiklopedisinin Türkçe olarak hazırlanmasını hedeflediği bildirilen açıklamada Avrupa Komisyonu'nun seçilen programlara 450milyon Euro destek sağlayacağı ifade edilmiştir.

[Sayfa Başı](#)

1.7.2. AYB'nin Türkiye'de Onayladığı Kredi

AYB Türkiye'de Bursa hafif raylı taşıma sisteminin yapımının tamamlanması için Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne verilecek olan 55 milyon Euro krediyi onaylamıştır.

[Sayfa Başı](#)

2. AB'DEN ÖNEMLİ BAŞLIKLAR

2.1. Avrupa Parlamentosu'nun Yeni Başkanı

Avrupa Parlamentosu Başkanlığı'na İspanyol sosyalist Josep BORRELL seçilmiştir. BORRELL, Parlatentonun yaklaşık yarısının oyunu alarak Pat COX'un yerine gelmiştir.

Parlatentonun yeni başkanı Josep BORRELL Türkiye'nin AB'ye üyeliği konusunda da açıklamalarda bulunmuştur. Çoğunluğu Müslüman ama laik bir yapıya sahip olan Türkiye'nin AB'ye katılımının İslam dünyasının çok önemli bir bölümünün demokratikleşmesini de sağlayacağını belirten BORRELL Türkiye ile AB'nin müzakerelere başlamaya hazır olduğunu belirtmiştir.

[Sayfa Başı](#)

2.2. Birlik Ülkelerinde Geçerli Asgari Ücretler

Eurostat tarafından yapılan bir araştırmaya göre AB’de asgari ücretlerin 121 Euro ile 1403 Euro arasında değiştiği belirlenmiştir. Buna göre AB üye ülkelerinde geçerli, yasal olarak belirtilmiş asgari ücretler ülkelere göre şöyle sıralanmıştır:

<u>ÜLKE ADI</u>	<u>ASGARI ÜCRET (EURO:€)</u>
Bulgaristan	61
Romanya	69
Letonya, Litvanya, Slovakya, Estonya, Polonya, Macaristan ve Çek Cumhuriyeti	121- 207 arası
Türkiye	240
Slovenya, Malta, Portekiz, İspanya ve Yunanistan	471- 605 arası
Lüksembourg	1403
Hollanda	1265
Belçika	1186
Almanya, Avusturya, Finlandiya, İsveç, İtalya, Danimarka, Kıbrıs Rum Kesimi	Yasal olarak asgari ücret belirlenmemiřtir

Eurostat’ın AB üye ve aday ülkeleri kapsayan bu araştırmasının sonucuna göre Türkiye’de verilen ve yaklaşık 240 Euro olan asgari ücret bazı AB üyesinde asgari ücretlere göre yüksek çıkmıştır.